

Feedback
conceptvisie
MENS & MAATSCHAPPIJ

curriculum.nu

VANDAAG WERKEN AAN HET ONDERWIJS VAN MORGEN

Reactieformulier Curriculum.nu visie

Negen ontwikkelteams, leraren en schoolleiders werken aan de actualisatie van het curriculum voor alle leerlingen in het primair en voortgezet onderwijs. Dit doen zij niet alleen, zij gaan in gesprek en vragen feedback op tussenproducten aan o.a leerlingen, ouders, (ontwikkel)scholen, leraren, schoolleiders, schoolbestuurders, vakverenigingen, lerarenopleiders, vervolgonderwijs, voorschoolse educatie, maatschappelijke organisaties, de wetenschap, en het bedrijfsleven. De ontwikkelteams werken het komend jaar in vier ontwikkelsessies en verzamelen tussen deze sessies hun feedback op tussenproducten. Uw feedback is van belang voor het ontwikkelteam om tussenproducten te verrijken.

Ontwikkelteam Mens & Maatschappij heeft de eerste ontwikkelsessie achter de rug (14-16 maart) en heeft daarin een conceptvisie opgesteld voor het leergebied. Voorliggend formulier is bestemd voor het meegeven van feedback op deze conceptvisie namens een groep of vanuit een bijeenkomst. Het ontwikkelteam heeft een aantal vragen geformuleerd en stelt uw reactie zeer op prijs.

De consultatievragen hebben als doel de conceptvisie completer te maken, aan te scherpen en te verhelderen

Vult u de antwoorden op de vragen in die relevant zijn voor u of uw organisatie. Zijn uw antwoorden ook relevant voor de andere leergebieden? Dit kunt u per vraag aangeven. Het staat u vrij om voor meerdere leergebieden feedback te geven. Gelieve per vraag de antwoorden beknopt te formuleren. Onderaan kunt eventuele overige opmerkingen toevoegen. Anonieme reacties worden niet gebruikt.¹

U kunt dit reactieformulier mailen naar: consultatie@curriculum.nu Dit kunt u doen tot en met woensdag 25 april 9.00 uur.

---

¹Zie spelregels voor reactie op www.curriculum.nu

ALGEMENE GEGEVENS

We vragen u om de algemene gegevens hieronder zo goed mogelijk in te vullen. Deze gegevens hebben de ontwikkelteams nodig om een goed beeld te krijgen van wie ze de feedback krijgen.

Contactgegevens indiener

Naam

e-mail*

Telefoonnummer*

*Uw reactie op de vragen wordt openbaar gemaakt, contactgegevens worden niet openbaar gemaakt

Naam organisatie/ groep/ bijeenkomst

Ik reageer namens de organisatie n.v.t.

Bijeenkomst(en) plaatsgevonden op/ reacties verzameld op (datum):

Aantal personen deelgenomen aan het tot stand komen van de reactie: personen

Aantal en achtergrond van de deelgenomen personen aan de reactie

☐ ____ leerlingen	☐ ____ pedagogisch medewerkers / leraren uit het aansluitend onderwijs:
☐ ____ ouders	☐ ____ peuterspeelzalen/ kinderdagverblijf
☐ ____ po-leraren	☐ ____ MBO
☒ 4 vo-leraren	☐ ____ HBO
☐ ____ wetenschappers / experts	☐ ____ WO
☒ 3 lerarenopleiders	☒ 2 Anders, nl.: schoolleiders/classici

REFLECTIE OP TUSSENPRODUCTEN.

Probeer uw antwoord zo beknopt mogelijk te verwoorden en te voorzich van argumentatie. (max 200 woorden)

Wordt met deze conceptvisie M&M een voldoende eerste aanzet gegeven om tegemoet te komen aan de doelen en uitgangspunten van Curriculum.nu? Het betreft met name: toekomstgericht onderwijs; de leerling centraal; balans in de drie hoofddoelen van onderwijs; bevordering van de samenhang en het verbeteren van een doorlopende

In hoeverre herkennen (po, vo en so) scholen zich in deze conceptvisie?

Wij vermoeden dat PO en VO zich hier wel in herkennen; voor het SO kunnen wij niet spreken.

Als ze zich er niet volledig in herkennen: Wat moet er gebeuren willen zij zich er alsnog in herkennen?

?

Kunnen zowel scholen die opteren voor een leergebied M&M als scholen die opteren voor afzonderlijke M&M-vakken voldoende uit de voeten met de richting die aangegeven wordt?

Concrete voorbeelden zouden de richting duidelijker kunnen maken (zie ook opmerking onder "overige punten")

REFLECTIE OP **TUSSENPRODUCTEN.**

Probeer uw antwoord zo beknopt mogelijk te verwoorden en te voorzich van argumentatie. (max 200 woorden)

Als ze er niet voldoende mee uit de voeten kunnen: Wat moet er gebeuren willen zij er alsnog mee uit de voeten kunnen?

Zie hierboven: concrete voorbeelden

In hoeverre worden de eerste ideeën over samenhang (binnen M&M en tussen M&M en andere leergebieden en vakken) onderschreven?

?

Als de eerste ideeën niet of niet geheel worden onderschreven: Wat moet er gebeuren om die ideeën alsnog te kunnen onderschrijven?

?

Zijn in de conceptvisie voldoende waarborgen ingebouwd om eventuele overladenheid binnen M&M te voorkomen?

Nee

REFLECTIE OP **TUSSENPRODUCTEN**.

Probeer uw antwoord zo beknopt mogelijk te verwoorden en te voorzich van argumentatie. (max 200 woorden)

Als dat niet of in onvoldoende mate het geval is: Wat moet er gebeuren om de gewenste waarborg alsnog te bewerkstelligen?

?

Overige punten

Als u naast de antwoorden hierboven aan het ontwikkelteam nog andere aandachtspunten heeft, kunt u dat hieronder invullen. Onderwerpen die geen betrekking hebben op de inhoud van de tussenproducten en/of de consultatievragen van het ontwikkelteam, worden verzameld en gedeeld.

Een mooie, doorwrochte conceptvisie! Met de vragen van het reactieformulier konden we echter minder goed uit de voeten. De vragen dekken voor ons niet de kern van deze visie of waar deze visie over gaat. Vandaar hieronder nog een paar opmerkingen en suggesties. * Wij zouden graag meer aandacht willen zien voor (cultuur)historische lijnen van ontwikkeling (relatie tussen oorsprong-heden-mogelijke toekomst). In dit kader zou bijvoorbeeld ook traditievorming een expliciet onderdeel kunnen uitmaken van de visie, met name binnen de klassieke en de joods-christelijke traditie. * In de visie wordt wel gesproken van spreek- en luistervaardigheden, maar niet van schriftelijke vaardigheden. Hoewel (digitaal) beeldmateriaal een steeds prominentere plaats krijgt in de communicatie, zullen er altijd mensen nodig zijn met goed ontwikkelde schrijf- en leesvaardigheden (bijvoorbeeld bij het interpreteren of opstellen van wetsteksten of beleidsstukken). * De visie kent een grote overlap met die van het leergebied Burgerschap. Als leergebied lijkt Burgerschap een andere plaats in te nemen dan de overige leergebieden. Wij denken dat dit komt doordat Burgerschap eerder het doel lijkt te zijn van de overige leergebieden. Hoe dat doel bereikt kan worden zou beter geëxpliciteerd kunnen worden. * Wij denken dat de visie aanzienlijk verduidelijkt kan worden door middel van concrete voorbeelden. * Tot slot missen